

DOMBRÁDY LÓRÁND KÖSZÖNTÉSE

Dombrády Lóránd, a hadtudomány doktora, a két világháború közötti időszak magyar hadtörténetének elismert kutatója, a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum egykori tudományos főmunkatársa, 1990 és 1991 között a Hadtörténelmi Intézet igazgatója, 2011. április 3-án betöltötte 80. életévét.

Hihetetlennek tűnik ez az állítás, ha arra gondolok, hogy közel három és fél évtizede, hogy megismertem, s akkor sem gondoltam arra, hogy apám kortársa. Fiatalos volt, és az is maradt, még ma is rengeteg vitalitás van benne: továbbra is levéltári „bogarászással”, könyvek olvasásával, kéziratok „igazításával” tölti ideje jelentős részét. A korszak történetét kutató hadtörténészek, történészek között aligha akad olyan, aki ne ismerné Dombrády Lórándot, és ne számíthatna rá. Ma is szívesen fogadja el a felkérést, akár fiatal, kezdő kolléga PhD értekezésének munkahelyi vitájában kell részt venni, akár egy kéziratot kell elolvasni, vagy a Hadtörténelmi Közlemények szerkesztő bizottságának az ülésén kell érvelni. Azon kollégáink, barátaink közé tartozott és tartozik napjainkban is, akik szívesen foglalkoztak, foglalkoznak a fiatalabb korosztályok tagjaival, igyekezvén segíteni, támogatni munkájukat.

Dombrády Lóránd Szatmárnémetiben született, ahonnét 1944-ben jött el szüleivel. Az ott töltött időszak, Észak-Erdély visszacsatolása, Horthy és a magyar királyi honvédség csapatainak 1940. szeptember 5-i bevonulása Szatmárnémetibe egész életét meghatározó nyomot hagyott benne. Dombrády előbb magyar–történelem szakos általános iskolai tanári diplomát szerzett, majd kiegészítő szakon egyetemi diplomát ugyanezen a területen. Kezdetben általános iskolai tanárként dolgozott Budapesten, utóbb a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat munkatársa lett, ahol a hadtudomány és a történelem volt a szakterülete.

Számos előadás, publikáció állt már mögötte, amikor 1972-ben a Hadtörténelmi Intézet és Múzeumba került. Itt vált a két világháború közötti korszak egyik legismertebb, megbecsült kutatójává. Ez az ismertség és megbecsültség nem korlátozódott a Kapisztrán térré. Munkáira a hazai szakemberek mellett külföldön is felfigyeltek. Az 1919 és 1945 közötti időszak magyar hadigazdaságáról, katonapolitikájáról, a páncélos fegyvernem és a katonai vezetők szerepéről folytatott kutatásainak eredményei mindenki számára megkerülhetetlenek. Ha valaki többet kíván megtudni Werth Henrikről, Nagy Vilmosról, Vörös Jánosról vagy Szombathelyi Ferencről, nyugodtan fordulhat Dombrády Lórándhoz és írásaihoz. Ha arról szeretne tájékozódni, hogy a magyar királyi honvédség fejlesztésére milyen összegeket szánt a politikai és katonai vezetés, hány Rába-Botond rajgépkocsit, mennyi lőszert, repülőgépet és Toldi harcokcsit, Nimród páncélvadászt állított elő a magyar hadiipar, ugyancsak Dombrády kötetit kell leemelni a polcra.

Könyvei, tanulmányai, ismeretterjesztő cikkei (had)történészek, kutatók, érdeklődők számára jelentenek megbízható, alapos forrásokat. Sokan és sokat tanultunk tőle: alaposságot, korrektséget, a források tiszteletét és a vitapartnerek érveinek nyugalommal való végighallgatását.

A Hadtörténelmi Közlemények, melynek évtizedek óta szerzője és szerkesztő bizottsági tagja, 80. születésnapja alkalmából a megbecsülés és elismerés látható jeleként neki ajánlja e számot. Kollégák, barátok, tanítványok írtak bele, tisztelegve ezzel Dombrády Lóránd, a hadtudomány doktora, a Stromfeld Aurél-díjas történész, sokunk Lórija előtt. Isten éltesen sokáig, maradj még köztünk hosszú ideig!

A régi barátsággal, a szerkesztő bizottság tagjai, a szerkesztőség és a szerzők nevében is:

Szakály Sándor